

Α. ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Α'

Ο παθητικός αόριστος α' σχηματίζεται από:

την αύξηση (στην οριστική) + το ρηματικό θέμα + το χρονικό πρόσφυμα **-θη-** (-θε-) + τις καταλήξεις.

Ειδικότερα:

Ρήματα με χαρακτήρα:	Σχηματίζονται: αύξηση-θέμα-θη-ν	Παράδειγμα
φωνήεν	διατηρούν τον χαρακτήρα του θέματος: αύξηση-θέμα -θη-ν • Εξαιρούνται τα ρήματα: <i>ἀκούομαι, ἔλκομαι, κελεύομαι, σείομαι</i>	ρ. λύομαι → ἐλύθην ρ. ἰδρύομαι → ἰδρύθην ρ. ἀκούομαι → ἠκούσθην ρ. ἔλκομαι → εἰλκύσθην ρ. κελεύομαι → ἐκελεύσθην ρ. σείομαι → ἐσεισθην
ένρινο ή υγρό (μ, ν, λ, ρ)	διατηρούν τον χαρακτήρα του θέματος: αύξηση-θέμα -θη-ν • Εξαιρούνται τα ρήματα: <i>κρίνομαι, τείνομαι, τέμνομαι</i>	ρ. ὀξύνομαι → ὠξύνθην ρ. ἀγγέλλομαι → ἠγγέλθην ρ. ἐγείρομαι → ἠγέροθην ρ. κρίνομαι → ἐκρίθην ρ. τείνομαι → ἐτάθην ρ. τέμνομαι → ἐτμήθην
χειλικό (π, β, φ), ή - πτ-	τρέπουν τον χαρακτήρα π, β, φ, πτ σε φ: αύξηση-θέμα-φ-θη-ν	ρ. λείπομαι → ἐλείφθην ρ. ἀμείβομαι → ἀμείφθην ρ. μέμφομαι → ἐμέφθην ρ. καλύπτομαι → ἐκαλύφθην
ουρανικό (κ, γ, χ), - ττ-, -σσ-	τρέπουν τον χαρακτήρα κ, γ, χ, ττ, σσ σε χ: αύξηση-θέμα-χ-θη-ν	ρ. διδάσκομαι → ἐδίδαχθην ρ. ἄγομαι → ἤχθην ρ. ἄρχομαι → ἤρχθην ρ. πράττομαι → ἐπράχθην
οδοντικό (τ, δ, θ), ή - ζ-	τρέπουν τον χαρακτήρα τ, δ, θ, ζ σε σ: αύξηση-θέμα-σ-θη-ν	ρ. πείθομαι → ἐπέισθην ρ. ψεύδομαι → ἐψεύσθην ρ. δικάζομαι → ἐδικάσθην

Παράδειγμα κλίσης: ρ. παιδεύομαι

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
ἐπαιδεύθην ἐπαιδεύθης ἐπαιδεύθη ἐπαιδεύθημεν ἐπαιδεύθητε ἐπαιδεύθησαν	παιδευθῶ παιδευθῆς παιδευθῆ παιδευθῶμεν παιδευθῆτε παιδευθῶσι(ν)	παιδευθείην παιδευθείης παιδευθείη παιδευθείημεν / -θείημεν παιδευθείητε / -θείητε παιδευθείησαν / -θείησαν	- παιδεύθητι παιδευθήτω - παιδεύθητε παιδευθέντων / -θήτωσαν

Απαρέμφατο	Μετοχή
παιδευθῆναι	παιδευθεῖς παιδευθεῖσα παιδευθέν

Παρατηρήσεις:

1. Το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του παθητικού αορίστου α' είναι προπαροξύτονο και έχει κατάληξη **-θητι**: παιδεύ**θη**τι
2. Η υποτακτική του παθητικού αορίστου α' **περισπάται**: π.χ. παιδευ**θῶ**, παιδευ**θῆ**τε
3. Στο γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής, το πρόσφυμα **-θη-** μπροστά από το **-ντ-** της κατάληξης γίνεται **-θε-**: παιδευ**θέν**των.

B. ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'

Ορισμένα συμφωνόληκτα ρήματα σχηματίζουν **παθητικό αόριστο β'**. Δηλαδή στον παθητικό αόριστο διατηρούν το σύμφωνο του χαρακτήρα τους **χωρίς την προσθήκη του -θ-**.

π.χ.:

- κόπτομαι → ἐκόπην (αντί ἐκόφθην),
- γράφομαι → ἐγράφην (αντί ἐγράφθην),
- βλάπτομαι → ἐβλάβην (αντί ἐβλάφθην),
- φαίνομαι → ἐφάνην (αντί ἐφάνθην).

Παράδειγμα κλίσης παθητικού αορίστου β': ἐτρέπην (ρ. τρέπομαι)

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
ἐτρέπην	τραπῶ	τραπέην	-
ἐτρέπης	τραπῆς	τραπέης	τρέπηθι
ἐτρέπη	τραπῆ	τραπέη	τραπήτω
ἐτρέπημεν	τραπῶμεν	τραπέημεν / τραπεῖμεν	-
ἐτρέπητε	τραπήτε	τραπέητε / τραπεῖτε	τρέπητε
ἐτρέπησαν	τραπῶσι(ν)	τραπέησαν / τραπεῖεν	τραπέντων / τραπήτωσαν

Απαρέμφατο	Μετοχή
τραπήναι	τραπεῖς τραπεῖσα τραπέν

Παρατηρήσεις:

1. Ο παθητικός αόριστος β' κλίνεται ακριβώς όπως ο παθητικός αόριστος α', **αλλά στο β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ο παθητικός αόριστος β' λήγει σε -θι**.

π.χ.:

παθητικός αόριστος α'	παθητικός αόριστος β'
(ρ. λύομαι) ἐλύθην → λύ θη τι,	(ρ. γράφομαι) ἐγράφην → γρά φη θι
(ρ. πράττομαι) ἐπράχθην → πρά χθη τι	(ρ. φαίνομαι) ἐφάνην → φάν η θι
(ρ. ἀπάγομαι) ἀπήχθην → ἀπά χθη τι	(ρ. ἀναστρέφομαι) ἀνεστράφην → ἀναστρά φη θι

2.

3. Όσα ρήματα έχουν **μονοσύλλαβο ρηματικό θέμα με φωνήεν -ε-** τρέπουν στον παθητικό αόριστο β' **το-ε- σε -α-**.

π.χ.:

- τρέπομαι (θ. **τρεπ-**) → ἐ**τρέ**πην,
- κλέπτομαι (θ. **κλεπ-**) → ἐ**κλέ**πην.

Εξαιρούνται:

Τα σύνθετα του ρ. -λέγομαι.

π.χ.: ρ. συλλέγομαι → **συνελέγην**, εκλέγομαι → **εξελέγην**.

4. Όσα ρήματα έχουν **μονοσύλλαβο ρηματικό θέμα με φωνήεν -η-** τρέπουν στον παθητικό αόριστο β' **το-η-** σε **-α-**.

π.χ.:

τήκω (θ. **τηκ-**) → **ετάκην**,

έκπλήττω (θ. **πληγ-**) → **έξεπλάγην**.

Εξαιρείται:

Το ρήμα **πλήττομαι** όταν είναι **απλό**.

π.χ.:

πλήττομαι → **έπλήγην**,

αλλά σύνθετο: εκπλήττομαι → **έξεπλάγην**.

5. Στο γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής, το χρονικό πρόσφυμα **-η-** μπροστά από το **-ντ-**τρέπεται σε **-ε-**.

π.χ.:

ρ. τρέπομαι → **τραπέντων**,

ρ. στρέφομαι → **στραφέντων**.

Γ. ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ Β'

Πολλά ρήματα σχηματίζουν τον παθητικό μέλλοντα με το χρονικό πρόσφυμα **-η-**, αντί **-θη-**, δηλαδή, χωρίς το σύμφωνο **-θ-**: π.χ. γραφ-ή-σομαι, κοπ-ή-σομαι. Ο παθητικός μέλλοντας που σχηματίζεται μ' αυτόν τον τρόπο λέγεται παθητικός μέλλοντας β'

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ Β'

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ
κοπ-ή-σομαι		κοπ-η-σοίμην		κοπ-ή-σεσθαι
κοπ-ή-ση		κοπ-ή-σοιο		
κοπ-ή-σεται		κοπ-ή-σοιτο		ΜΕΤΟΧΗ
κοπ-η-σόμεθα		κοπ-η-σοίμεθα		κοπ-η-σόμενος
κοπ-ή-σεσθε		κοπ-ή-σοισθε		κοπ-η-σομένη
κοπ-ή-σονται		κοπ-ή-σοιντο		κοπ-η-σόμενον

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'
ἀλλάττομαι	ἠλλάγην
βλάπτομαι	ἐβλάβην
γράφομαι	ἐγράφην
θάπτομαι	ἐτάφην
κλέπτομαι	ἐκλάπην
κόπτομαι	ἐκόπην
συλλέγομαι	συνελέγην
πλέκομαι	ἐπλάκην
πλήττομαι	ἐπλήγην
(ἐκ)-πλήττομαι	(ἐξ)-επλάγην
ρίπτομαι	ἐρρίφην
στέλλομαι	ἐστάλην
στρέφομαι	ἐστράφην
σφάλλομαι	ἐσφάλην
τάττομαι	ἐτάγην
τρέπομαι	ἐτράπην
τρέφομαι	ἐτράφην
φαίνομαι	ἐφάνην
φθείρομαι	ἐφθάρην
φύομαι	ἐφύην
χαίρομαι	ἐχάρην